

Rovaniemen steinerkoulu on sovitteleva koulu!

Sovittelu on rauhanomainen tapa ratkaista ristiriitoja ja käytössä laajalti myös muilla yhteiskunnan osa-alueilla. Sovittelutoiminta on vakiintunut osaksi koulumme toimintamalleja, ja sen koetaan tuoneen mukanaan mm. yhteisöllisyyttä ja parempaa vuorovaikutusta konfliktinhallinnan lisäksi. Olemme ylpeitä siitä, että meillä osataan sovotella!

Tausta-ajatuksia:

Sovittelu pohjaa restoratiiviseen lähestymistapaan, jossa on kyse ihmissuhteet, tunteet ja tarpeet huomioon ottavasta konfliktien hallintamenettelystä. Sovittelu on vapaaehtoista ja ratkaisukeskeistä, eikä siihen kuulu rangaistusmenettely. Tarkoituksena on käsitellä mielipahaa aiheuttanutta tilannetta riidan osapuolia voimaannuttavalla tavalla, mikä tuottaa vastuunottoa ja yhteisöllisyyden vahvistumista. Restoratiivinen lähestymistapa korostaa kohtaamiseen, keskusteluun ja yhteistyöhön perustuvaa myönteistä prosessia, jossa pyritään osapuolten välisen ymmärryksen lisääntymiseen. Osapuolia kunnioitetaan oman konfliktinsa asiantuntijoina ja keskeisenä ajatuksena on tapahtuneen teon palauttaminen asianosaisille siten, että he voivat itse olla aktiivisia osallisia asiansa ratkaisussa. Toiminnan tavoitteena on eheyttää rikkoutuneet ihmissuhteet ja sopia, miten jatkossa toimitaan niin, että konflikti ei toistu. Samalla tulee harjoiteltua elämän kannalta tärkeitä vuorovaikutus- ja keskustelutaitoja. Päiväkodissa tai koulussa jo varhain opittu sovittelun taito vähentää tutkitusti häiriökäyttäytymistä ja mallintaa myönteistä sosiaalista konfliktinhallintaa myös myöhemmässä elämässä. Perusteet sovittelutoiminnalle oppilaitoksissa löytyvät muun muassa perusopetuksen opetussuunnitelmasta. Lapsen vahva toimijuus omien riitatilanteiden käsittelyssä ja ratkaisussa on lasten oikeuksien so-
pimuksen mukaista.

Sovittelutoiminta käytännössä:

Verso eli vertaissovittelu on selkeä toimintamalli, jonka avulla sovittelijoiksi koulutetut oppilaat auttavat riidan osapuolia itse löytämään ratkaisun ristiriitaansa. Vertaissovittelijat ohjaavat keskustelua, jossa osapuolet saavat kertoa oman näkemyksensä tapahtuneesta, kuvata tuntemuksiaan ja pohtia molemmille sopivia ratkaisuvaihtoehtoja. Mallia noudattamalla riidan osapuolet etenevät niin halutessaan kirjalliseen sopimukseen, jonka toteutumista seurataan. Mikäli osapuolet eivät löydä molemmille sopivaa ratkaisua, asian käsittely siirtyy opettajien vastuulle.

Resto on monimutkaisempien tai muuten vertaissovitteluun sopimattomien konfliktien sovittelua opettajajohtoisesti. Sovittelutoiminnasta vastaa restokoulutettujen opettajien tiimi, joka arvioi kunkin tilanteen soveltuvuuden resto- tai vertaissovitteluun ja vastaa siitä, että koko sovittelun prosessi käydään läpi. Mikäli versossa ei saada aikaan sovintoa tai sovituista asioista ei seuranta-aikana pidetä kiinni, opettajat vastaavat tarvittavista jatkomenettelyistä. Mikäli tilanne on sovittu ja korjaantunut, käydyistä sovitteluista ei tiedoteta huoltajia, sillä vertaissovittelussa sovittellaan lasten keskenään ratkaistavissa olevia riitatilanteita, mikä katsotaan normaaliksi lasten väliseksi vuorovaikutukseksi. Lapsen osallistumisesta opettajajohtoiseen restoratiiviseen sovitteluun sen sijaan tulee tieto huoltajille.

Sovittelutoiminta tukee muita koulussamme olemassa olevia puuttumisen menetelmiä ja antaa hyvän työvälineen eritasoisten konfliktien lapsiystävällisen ja varhaisen käsittelyn toteuttamiseen. Tavoitteena on puuttua mahdollisimman varhain mieltä pahoittavaan toimintaan ja ehkäistä isompien konfliktien syntymistä.

Iloisin sovitteluterveisin,
Opettajakunta